

Michiel Muller

Ondernemen is een ABC'tje

Uitgeverij Business Contact
Amsterdam/Antwerpen

A

Automatisme

Acceptatie

Aangeharkte wereldvisie

Aangenaam

...

B

Beweging

Beter

Buiten de gebaande paden

Beloofte

...

C

Creatie

Conclusie

Compleet

Change for the better

...

Inleiding

Heb je het gevoel dat je in een vicieuze cirkel zit en eruit wilt breken? Erger je je enorm aan iets dat je wilt aanpakken? Of loop je met een idee rond en kun je niet wachten om het uit te gaan voeren? Het is voor individuen en organisaties vaak moeilijk die eerste stap te zetten, de stap naar iets anders, beters, nieuwers of mooiers. Dat heeft vooral te maken met de angst om fouten te maken, onzekerheid over je beslissingen, onvoldoende inzicht in de risico's. Dit boek over de ondernemersroute kan je op weg helpen en een licht op je pad zijn.

Ik heb zelf ervaren hoe het is om los te breken uit een comfortabele carrière, de zekerheid van een goeie baan. Ik merkte dat ik, zonder de businesscard en de geoliede machine van ExxonMobil, op een andere manier te werk ging: sneller, met meer energie, maar ook met meer spanning en onzekerheid. Het was niet altijd makkelijk, maar alle stappen die ik zette, zette ik wel zelf (veelal met compagnon Marc Schröder), en alle fouten die ik maakte, maakte ik zelf. Ik heb oneindig veel meer geleerd door mijn eigen route uit te stippelen dan wanneer ik de *corporate route* was blijven volgen. Ik wil je graag over de streep trekken en laten zien dat het allemaal niet zo risicovol en bedreigend hoeft te zijn – integendeel! Al ondernemend en samenwerkend zag ik onbekende mogelijkheden en gezichtspunten opdoemen die ik anders nooit had ervaren. Ik herkende patronen die zich keer op keer herhaalden. Ik ging het ondernemerschap bewust onderzoeken en kwam zo tot het model waarmee ik je in dit boek wil laten kennismaken.

Want wat is die ondernemersroute nu precies? Het is een set aanwijzingen en aanmoedigingen voor als je een onderneming wilt starten of als je (zelf of met je organisatie) een nieuw pad wilt inslaan. De route geeft professionals handvatten om ondernemender te gaan werken in een traditionele werkomgeving. De route werkt ook als je naast je huidige baan in je vrije tijd iets wilt gaan opstarten en kan inspirerend zijn voor ondernemers die vastgelopen zijn.

Soms kun je een idee nog het best toelichten door te vertellen wat het niet is. Een 'route' lijkt een rechte lijn tussen een beginpunt en een eindpunt. Maar dat is het dus niet. Het is geen kwestie van gebaande paden, je moet de route zelf gaan ontdekken. Ik ga dus niet zeggen: 'Doe wat ik deed, dan komt het goed.' De ondernemersroute is ook geen stappenplan om iets nieuws te beginnen, daar snel rijk mee te worden en er vervolgens weer uit te stappen. Het is geen gemakkelijk pad met een vooropgezette exitstrategie. Het is geen trucje. De kunst van ondernemen is een grillig pad, waar je met heel veel toewijding flink je best voor moet doen. Ik noem het weliswaar de ondernemersroute, maar het is geen kant-en-klare formule die voor iedereen op dezelfde manier werkt. Dit boek biedt geen vast format, maar het geeft je een duwtje in de rug en helpt je om oude gewoonten los te laten. Het biedt houvast en inspiratie om op momenten dat het moeilijk wordt in beweging te blijven.

De ondernemersroute begint op een comfortabele, bekende plek, die we hier nader gaan onderzoeken. In A zijn patronen en kwaliteiten zichtbaar die verklaren waarom het er comfortabel is en het soms ingewikkeld kan zijn daarvan los te komen. Toch is A op den duur meestal niet levensvatbaar. Leer de patronen en kwaliteiten in A herkennen en ontdek hoe jij ermee om kunt gaan.

Een comfortabel leven

De comfortzone heeft veel voordelen en is een aangename plek om te verblijven. Je zit er graag, omdat je het kent. Je weet wat je hebt en kunt verwachten. Je bezoekt graag dezelfde kroeg, eet dezelfde gerechten, spreekt met dezelfde collega's, wordt lid van clubs waar je veel mensen al kent. Je hebt aan een half woord genoeg. Jij komt je vaste kroeg binnen en de barman schenkt alvast een gin-tonic voor je in. Je voelt je gekend. Je hebt geen angst en het leven is voorspelbaar. Dat zijn toch mooie uitgangspunten voor een goed leven? En zelfs als het in dat bekende leven niet zo aangenaam is, dan prefereren mensen het soms toch boven het ongekende nieuwe, dat mogelijk tot succes kan leiden. De druk moet meestal heel groot zijn om in beweging te komen en een nieuwe weg in te slaan.

REFLECTIE Houd je van voorspelbaarheid en ben je vooral behoudend, dan scoor je laag op het kenmerk openheid uit de ondernemerstest. Wat zou je kunnen ondernemen om een stukje richting meer openheid op te schuiven?

Beheersing en controle

In A bestaan veel procedures, methodieken, regels en modellen. Ze zijn er om de omgeving te beheersen en te controleren. Dat is ook nodig bij grote organisaties. Ze geven grenzen aan waarbinnen medewerkers veilig kunnen werken. Er zijn altijd grenzen en richtlijnen nodig, maar soms slaan bedrijven en overheden door. Het kan leiden tot werknemers die niet meer zelf nadenken, maar klakkeloos de wetten of regels toepassen. ‘Het gaat er niet om wat een advocaat tegen me zegt dat ik moet doen,’ schreef filosoof Edmund Burke, ‘maar wat menselijkheid, verstand en rechtvaardigheid tegen me zeggen dat ik moet doen.’ De vrees bij overheidsorganen om ambtenaren zelf te laten nadenken en burgers op hun eigen verantwoordelijkheid te wijzen, leidt tot een woud aan regels die vervolgens ook nog dienen te worden gehandhaafd.

De Noord-Hollandse gemeente Hollands Kroon overweegt om voor een aantal vergrijpen geen boetes meer uit te schrijven en haar burgers erin te vertrouwen dat ze hun eigen gezonde verstand gebruiken. ‘Wij willen laten zien dat we geloven in onze burgers, dat wij denken dat ze hun verantwoordelijkheid nemen,’ zegt de burgemeester. Lijkt mij een mooi initiatief, ik ben benieuwd hoe dit gaat aflopen.

De handhaving van zinloze regels, met bijbehorende eindeloze procedures inclusief hoorzittingen en bezwaarprocedures, het niet ontvankelijk (kunnen) zijn voor valide argumenten: het is verspilling ten top. Zonde van het geld en de energie. ‘Regels zijn regels’ is geen sterk argument. Het gaat om de geest van de wet, menselijkheid en rechtvaardigheid, het gebruik van je verstand. Wetgeving raakt verouderd en wordt ingehaald

door de snel veranderende technologische mogelijkheden. Momenteel werkt de politiek aan het aanpassen van bijvoorbeeld de taxiwet en faillissementswet. Ondernemers hebben de mogelijkheden al eerder gezien en lopen op de aanpassing van de wet vooruit; denk aan Uberpop in relatie tot de verouderde taxiwet.

Ondernemers laten zich niet weerhouden door regels. Bij Crucell bijvoorbeeld liepen ze langs de rand van wat toegestaan was. Dit farmaciebedrijf deed per ongeluk een unieke uitvinding. Een team van wetenschappers deed een experiment niet helemaal volgens de voorgeschreven *good laboratory practices* en hierdoor werd een cruciale cel gevonden. Met de gevonden cel kon een verzameling makkelijk te kweken cellen worden gemaakt voor het fabriceren van vaccins. Typisch een geval van 'niet goed aan de regels houden' dat echte vernieuwing op het gebied van vaccins en medicatie opleverde die anders niet tot stand was gekomen en uiteindelijk een heleboel mensenlevens spaarde. Ondernemers zoeken de grenzen op van wat mogelijk is en proberen controlesystemen op te rekken.

Daarnaast ondernemen we wel in een maatschappij waar we afspraken met elkaar hebben gemaakt die je als ondernemer zult moeten respecteren. Om een droom te realiseren, zul je het geduld moeten opbrengen om met die regels om te gaan. Voorbeelden van ondernemers die veel geduld opbrengen zijn diegenen die in het buitenland iets opzetten, zoals een stroopwafelverkoper in Indonesië, een ambachtelijke bierbrouwer in België, een bloemenkweker in Ethiopië of iemand die een vertaalbureau in Argentinië wil beginnen.

Ze zoeken allemaal hulp van een lokale intermediair die de taal en de cultuur goed kent. Verder moeten ze begrijp-

pen hoe de regels van registratie en vergunningen lopen. Diploma's blijken internationaal nogal eens ongeldig te zijn en het kan veel tijd kosten om de juiste papieren op zak te krijgen. Maar als je echt een droom hebt, weerhoudt dit je er niet van door te gaan. Met hard werken, charme, veel geduld, consciëntieusheid en uitzoekwerk lukt het echt wel.

Energie als graadmeter

Lekker ondernemend bezig zijn geeft veel energie en die opgewekte energie geeft weer kracht om te ondernemen. Als je moe wordt van je werk, dan kan dat een signaal zijn dat je aan verandering toe bent. De betrokkenheid van ondernemers is erg hoog; ondernemen gaat immers over hen zelf. Ook medewerkers in bedrijven die energie krijgen van hun werk hebben een hoge betrokkenheid.

In Nederland verspilt de beroepsbevolking nogal wat energie, volgens Hans van der Loo, auteur van het boek *Energy Boost*. Hij onderscheidt vier energiezones: de comfortzone, de hyperzone, de zinzone en de zombiezone. In Nederland bevindt achtendertig procent van de beroepsbevolking zich in de comfortzone, die je kan vergelijken met A. Daar kabbelt men rustig voort zonder al te veel ambitie, en men wacht af. Maar liefst vierendertig procent zit in de hyperzone. Dit is een zone waar mensen gebukt gaan onder stress en werkverslaafd worden. In de hyperzone rent men steeds harder door een overvolle agenda en is men steeds minder productief. Hier probeert men weg te komen uit A op de manier die bij A hoort. Dat blijkt niet te werken en men raakt uiteindelijk opgebrand.

Slechts één op de vijf mensen zit in de zinzone. Hier werken mensen met glinstering in hun ogen; die hebben

dus echt plezier in hun werk! Hier herken ik mensen die ondernemend werken in A of op weg zijn naar B of C op een heel nieuwe manier. Slechts negen procent zit in de zombiezone, ook werkzaam in A, maar dan in het meest passieve gebied waar veel andere werknemers inmiddels afgehaakt zijn.

Je hebt de teugels zelf in handen en je kunt nu meteen iets veranderen.

Besef dat je zelf de afstandsbediening in handen hebt en dat je zo naar een andere bestemming kunt zappen. Het is belangrijk om hierbij stil te staan en te bepalen waar jij je momenteel bevindt. Je hoeft namelijk niet te wachten tot je ontslagen wordt, tot je ruzie krijgt of tot iemand anders over jouw lot beslist. Je hebt de teugels zelf in handen en je kunt nu meteen iets veranderen. Er zijn eindeloos veel ingangen en mogelijkheden om een nieuw leven te beginnen of iets nieuws te ondernemen. Jij staat aan het roer. Jij bent de baas.

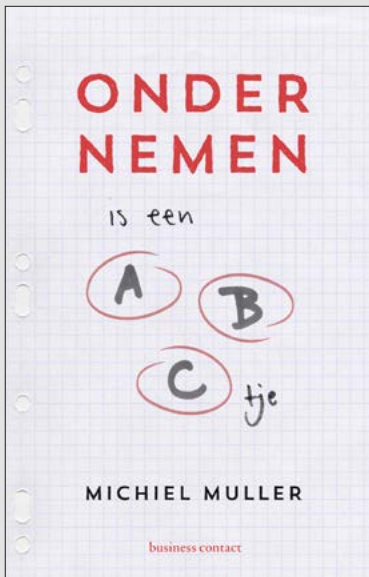
REFLECTIE Energie is een onderdeel van extraversie. Hoe zit dat bij jou? Hoe gebruik jij je energie om beter te presenteren? In welke zone zit jij meestal? Glinsteren jouw ogen nog? Hoe zit dat bij je collega's? Hoeveel zombies heb jij in je bedrijf rondlopen? Wat leer je hiervan?

Dit is een voorproefje uit het boek *Ondernemen is een ABC'tje*, dat half september verschijnt bij uitgeverij Business Contact.

In dit boek leer je onder andere:

- Waarom het belangrijk is los te komen van de status quo, en oude gewoontes los te laten
- Hoe je kunt beginnen met het vormgeven van een andere aanpak of een nieuw idee
- Hoe een ondernemersroute eruit kan zien, en hoe je die naar je eigen hand kunt zetten
- Hoe je creatieve ruimte kunt scheppen om nieuwe mogelijkheden te zien en ondernemender te werken
- Hoe je kunt reflecteren op je eigen handelen, en kunt leren van je ervaringen
- Hoe je beweegt van zoeken naar vinden, en welke rol persoonlijke groei daarin speelt

Michiel Muller

Ondernemen is een ABC'tje

Verschijnt 16 september 2015

Paperback:

ISBN 978 90 470 0862 0 / €19.99

E-book:

ISBN 978 90 470 0863 7 / €14.99

www.businesscontact.nl

© Michiel Muller en Uitgeverij Business Contact. Alle rechten voorbehouden.